

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Kultura popularna Jugosławii		8.0.12435	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Sławistyki i Studiów Bałkańskich			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Sławistyka	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka; dr Maša Guštin			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Ćw. audytoryjne		30 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		30 godzin - samodzielna lektura literatury przedmiotu;	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		15 godzin - przygotowanie do zaliczenia i zaliczenie.	
Liczba godzin		Razem: 75 godzin = 3 ECTS.	
Ćw. audytoryjne: 30 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		- chorwacki w wymiarze 20.00%	
		- serbski w wymiarze 20.00%	
		- polski w wymiarze 60.00%	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków)		Sposób zaliczenia	
- Dyskusja		Zaliczenie na ocenę	
- Praca w grupach		Formy zaliczenia	
- Wykład z prezentacją multimedialną		zaliczenie ustne	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:	
		• obecności na zajęciach - 20%	
		• zaliczenia ustnego – wypowiedzi ustnej na temat zagadnień poruszanych w trakcie wykładów – 80%	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	zaliczenie ustne
	Wiedza
K_W06	+
	Umiejętności
K_U01	+
K_U02	+
K_U05	+
K_U06	+
	Kompetencje społeczne
K_K02	+
K_K05	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

brak

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka serbskiego/chorwackiego na poziomie minimum B2

Cele kształcenia

Celem zajęć jest przybliżenie specyfiki kultury komunistycznej Jugosławii w jej codziennym i popularnym aspekcie. W toku wykładów omawiane będą różne formy artystyczne, pozostające wyrazem tych procesów, jak: stvarnosna proza, filmy nurtu „czarnej fali”, przedsięwzięcia grup artystycznych (teatralnych, plastycznych) zrodzonych z impulsu kontrkultury, rozwijająca się dynamicznie scena rockowa, zjawiska Nowej Fali i NSK. Ideologiczny i polityczny kontekst omawianych fenomenów stanowi jugosłowiańska złagodzona odmiana komunizmu z kultem wodza, Josipa Broza Tity jako elementem konstytutywnym, pozwalającym w odróżnieniu od innych państw bloku wschodniego na cywilizacyjne otwarcie kraju, a w efekcie osłabiającym potoczne odczucie opresyjności systemu i ułatwiającym silniejsze utożsamienie się z nim także w okresie po rozpadzie Jugosławii. Wykład obejmuje również rozważania nad pojęciem jugonostalgii i prezentację wyników współczesnych badań nad tym popkulturowym fenomenem.

Treści programowe

Okoliczności powstania i specyfika SFRJ.
Trzecia droga do socjalizmu.
Naruszenie patriarchalnych struktur społecznych; przemiany w obyczajowości i mentalności.
Sytuacja SFRJ na arenie międzynarodowej. Josip Broz Tito. Goli Otok, Brjuni i kult przywódcy.
Socrealizm po jugosłowiańsku.
Polityka Bratstva i jedinstva a tendencje nacjonalistyczne w republikach.
Cenzura, represje i dysydenci – różnice w stosunku do pozostałych państw systemu komunistycznego.
Początek zmian kulturalnych. Otwarcie na zachód.
Rola pokolenia krugovi.
Stvarnosna proza.
Film jugosłowiański. Adaptacje literatury. Nurt „czarnej fali”.
Eksperyment w sztuce Jugosławii lat 60. i 70.
Novi val i przemiany przełomu lat 70/80.
Okres tranzycji. Powojenna jugonostalgia.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Benson L., Jugosławia. Historia w zarysie, tłum. B. Gutowska-Nowak, Kraków 2010.
- Jakovina T., Socjalizam na američkoj pšenici, Zagreb 2002.
- Mirković I., Sretno dijete, Zagreb 2004.
- Način u jeziku/Književnost i kultura pedesetih, red. K. Bagić, Zagreb 2008.
- Perković A., Sedma republika: Pop kultura u YU raspadu, Zagreb 2011.
- Popkomunizm. Doświadczenie komunizmu a kultura popularna, red. M. Bogusławska, Z. Grębecka, Warszawa 2011.
- Povijest hrvatskoga jezika/Književne prakse sedamdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2010.
- Prostor u jeziku/Književnost i kultura šezdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2009.
- Sintaksa hrvatskoga jezika/Književnost i kultura osamdesetih, red. K. Mićanović, Zagreb 2011.

B. Literatura uzupełniająca

- Czubaj, M. Biodra Elvisa Presleya. Od paleoherosów do neofanów, Warszawa 2006.

- Jakovina T., Američki komunistički saveznik; Hrvati, Titova Jugoslavija i Sjedinjene Američke Države 1945.-1955., Zagreb 2004.
- Leksikon Yu-mitologije, red. V. Arsenijević (i in.), wersja on-line.
- Materiał prasowy oraz audiowizualny, w tym filmowy.
- Sadowski J., Między Pałacem Rad i Pałacem Kultury. Studium kultury totalitarnej, Warszawa 2010.
- Ugrešić D., Kultura kłamstwa, Wołowiec 2006 (lub inne wydanie).
- Velikonja M., Titonostalgija – a study of nostalgija for Josip Broz, Skopje 2008.

Kierunkowe efekty uczenia się K_W06 K_U01, K_U02, K_U05, K_U06 K_K02, K_K05	Wiedza Student: - ma uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę o historii i kulturze SFRJ (K_W06). Umiejętności Student: - potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy odniesieniu do relacji kulturowych (K_U01); - posiada pogłębione umiejętności badawcze, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie problemów badawczych w zakresie kultury popularnej w czasach socjalistycznej Jugosławii (K_U02); - posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań odnośnie omawianych zagadnień z zakresu kultury jugosłowiańskiej (K_U05); - posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury jugosłowiańskiej oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych (K_U06). Kompetencje społeczne (postawy) Student: - samodzielnie podejmuje i inicjuje zaawansowane działania badawcze w zakresie kultury jugosłowiańskiej (K_K02); - ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Słowiańszczyzny Południowej (K_K05).
Kontakt natalia.wyszogrodzka-liberadzka@ug.edu.pl	